U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **M. N.**, zastoupené JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou se sídlem Bartošova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2010, č. j. OAM-77/ZA-06-ZA10-2010, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2010, č. j. 56 Az 36/2010 – 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky JUDr. Pěvy Skýbové **se určuje** částkou 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta její žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl její žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť dospěl k závěru, že jmenovaná neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování podle § 12 zákona o azylu, nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona.

Krajský soud se plně ztotožnil se závěry žalovaného, že jmenovaná neuvedla žádné skutečnosti svědčící ve prospěch udělení kterékoliv formy mezinárodní ochrany. Tvrzené agresivní jednání jejího manžela nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu a ze skutečnosti, že se jmenovaná obává jeho pokračování i po svém případném

návratu domů, nelze dovozovat existenci nebezpečí vážné újmy. Soud rovněž poukázal na účelovost její žádosti a shodně s názorem žalovaného uvedl, že ani zdravotní potíže stěžovatelky či skutečnost, že má v ČR přítele, nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pokud se jmenovaná dovolávala zásady *non refoulement*, krajský soud k tomu uvedl, že uplatnění této zásady je namístě pouze v případech žadatelů o azyl, které lze považovat za uprchlíky ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků; stěžovatelka však podle jeho názoru podmínky pro přiznání statusu uprchlíka nesplnila. Žalovaný proto postupoval správně, pokud její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti a jejím doplnění uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), přičemž ale podrobně specifikuje pouze důvody ve smyslu písm. a) cit. ustanovení. Domnívá se, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, neboť byla ve vlasti pronásledována, což podle jejího názoru vyplývá z podkladů, z nichž krajský soud v předcházejícím řízení vycházel. Je přesvědčena, že se v zemi svého původu nemohla dovolat ochrany svých práv. Tvrzené pronásledování spatřuje v agresivním chování svého bývalého manžela, jemuž byla vystavena. Bez bližšího odůvodnění uvádí, že se v tomto případě nemohla obrátit s žádostí o pomoc na policii. Žalovaný při posouzení její žádosti dostatečně nepřihlédl k její osobní situaci. Kromě výše uvedeného též poukazuje na to, že by případný návrat do Ruska neprospěl jejímu zdravotnímu stavu. Na základě těchto důvodů navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že příčiny stěžovatelčiny emigrace nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Na základě jejích obav z návratu do vlasti ani nelze mít za to, že by jí hrozila vážná újma ve smyslu § 14a téhož zákona. Stěžovatelka měla v Rusku potíže toliko soukromé povahy, nebyla politicky aktivní a neměla žádné problémy s tamními státními orgány. Žalovaný se nad to domnívá, že jmenovaná podala žádost o mezinárodní ochranu pouze za účelem legalizace svého pobytu v České republice, neboť lze předpokládat, že pokud by měla důvodné obavy z jednání svého manžela, požádala by o její udělení neprodleně poté, co přicestovala do ČR, a nikoliv až v situaci, kdy podání žádosti představovalo jedinou možnost zajištění jejího dalšího pobytu zde. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nemůže být její zdravotní stav ani skutečnost, že zde má přítele. Neudělení azylu či doplňkové ochrany a následné vycestování stěžovatelky není podle žalovaného v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ani s jinými mezinárodněprávními závazky České republiky. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle § 102 s. ř. s. zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně vypočtených v § 104 s. ř. s., pokud splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.). V dané věci má kasační stížnost všechny náležitosti a jsou splněny podmínky řízení; kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu

tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Vymezením institutu nepřijatelnosti se soud již podrobně zabýval např. ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod. č. 933/2006 Sb. NSS; veškerá zde citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu je dostupná také na www.nssoud.cz). Nyní posuzovaná věc však typově nespadá pod žádný z případů přijatelnosti kasační stížnosti uvedených ve výše citovaném usnesení.

Z obsahu kasační stížnosti je především patrné přesvědčení stěžovatelky, že byl v jejím případě dán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany podle § 14a téhož předpisu. Nejvyšší správní soud ohledně smyslu a účelu institutu azylu setrvává na již dříve vysloveném závěru, že: „*smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu; nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákona o azylu*“ (srov. zejména rozsudek ze dne 6. 11. 2009, č. j. 6 Azs 12/2003 – 49, případně též rozsudky ze dne 20. 3. 2006, č. j. 4 Azs 46/2005 – 80, a ze dne 25. 8. 2006, č. j. 8 Azs 170/2005 – 90). Podle ustálené judikatury zdejšího soudu je tedy při posouzení otázky udělení azylu podstatné, zda byl původce pronásledování motivován některým z azylově relevantních důvodů. Stěžovatelka však uvedla, že byla ve vlasti vystavena agresivnímu jednání svého manžela, jenž jednal jako soukromá osoba a jehož chování zjevně nebylo motivováno žádným z důvodů, na jejichž základě lze žadateli azyl udělit, ale mělo naopak čistě osobní charakter. Nejvyšší správní soud se již v minulosti zabýval případy žadatelů o azyl, kteří byli vystaveni verbálním nebo i fyzickým útokům rodinných příslušníků či jiných blízkých osob; na základě četných rozhodnutí zdejšího soudu, v nichž byla této otázce věnována pozornost, lze učinit závěr, že v uvedeném jednání nelze bez dalšího spatřovat důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. zejména rozsudky ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publ. pod č. 1347/2007 Sb. NSS, a ze dne 3. 11. 2005, č. j. 6 Azs 550/2004 – 69).

Stěžovatelka dále vyloučila, že by měla možnost obrátit se v souvislosti s jednáním svého manžela na policii, či se jinak dovolat ochrany svých práv u příslušných státních orgánů země svého původu, aniž by ovšem uvedla jakékoliv konkrétní skutečnosti, které by jí v takovém postupu bránily. Z konstantní judikatury zdejšího soudu, zejména z rozsudků ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008 - 101, publ. pod č. 1806/2009 Sb. NSS, však vyplývá, že se v případě pronásledování soukromými osobami musí postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Odepření požadované pomoci nebylo možné v této věci předpokládat, neboť stěžovatelkou uvedené potíže s jejím manželem byly čistě osobní povahy. Všeobecně známou skutečností přitom je, že v Rusku existuje právní systém poskytující obětem kriminální činnosti právní prostředky, jejichž prostřednictvím se lze vůči takovému jednání u příslušných státních orgánů bránit. Vzhledem k tomu, že se stěžovatelka ani nepokusila této možnosti využít, nemohl žalovaný posoudit, zda by jí adekvátní ochrana byla v zemi původu poskytnuta.

K námitce směřující proti neudělení doplňkové ochrany je třeba zdůraznit, že její udělení přichází v úvahu pouze na základě některého z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o

azylu (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 9 Azs 45/2009 – 94). Stěžovatelka v průběhu azylového řízení, v řízení před soudem ani v kasační stížnosti výslovně neuvedla, že by jí v případě návratu hrozilo nebezpečí uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání či vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Kasační stížnost obsahuje pouze obecnou zmínku o stěžovatelčiných zdravotních komplikacích. Z jejího vyjádření učiněného v azylovém řízení nicméně vyplývá, že trpí lupenkou, má vysoký krevní tlak a blíže nespecifikované potíže s ledvinami. Nejvyšší správní soud se možností udělení doplňkové ochrany v souvislosti se zdravotním stavem žadatele o azyl již zabýval např. v rozsudku ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 – 89. Soud v tomto rozhodnutí vycházel z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a učinil závěr, že předpoklad výrazného zhoršení zdravotního stavu žadatele po návratu do země jeho původu může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Z citovaného rozsudku nicméně současně vyplývá, že bude takový postup na místě pouze v případě těžce nemocného žadatele, u nějž lze navíc předpokládat, že by mu ve vlasti nebyla poskytnuta péče, která by zachovala alespoň akceptovatelnou délku a důstojnost jeho života. V případě stěžovatelky se však o takovou situaci *prima facie* nejedná.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovená advokátka požadovala odměnu za dva úkony právní služby – převzetí a přípravu zastoupení a doplnění kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto ustanovené advokátce přiznává odměnu za dva úkon právní služby (nahlédnutí do spisu krajského soudu dne 18. 1. 2011 v rámci převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti) ve výši 4200Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif] a náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 4800 Kč. Protože advokátka doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku 960 Kč odpovídající dani, kterou je povinna odvést z odměny za zastupování podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celková výše odměny a náhrady hotových výdajů tedy činí 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu